

DROGOVÁ KRIMINALITA, ALKOHOL A NENÁVYKOVÁ TOXIKOMÁNIE

Vypracovali: Bc. Viktor Lessy
Bc. Tomáš tofel

Základní dělení drog

- 1. Konopné drogy
- 2. Opiáty
- 3. Stimulační látky
- 4. Halucinogeny
- 5. Psychotropní látky

Konopné drogy

◉ Marihuana

◉ Hašiš

Opiáty

- Opiáty-Alkaloidy obsažené v opiu
- Hlavní opiáty jsou Morfium, Kodein, Thebain

Stimulační látky

- ◉ Crack, Extáze (MDMA), Kokain, Pervitin
- ◉ Crack-částečně vytvořený z kokainu, užívá se kouřením nástup účinku okamžitý
- ◉ Extáze MDMA-značné stimulační účinky, užívá se ve formě pilulek. Po užití začátek 20 min.- trvající stav 3-6hodin největší rozmach v době hippies 80léta

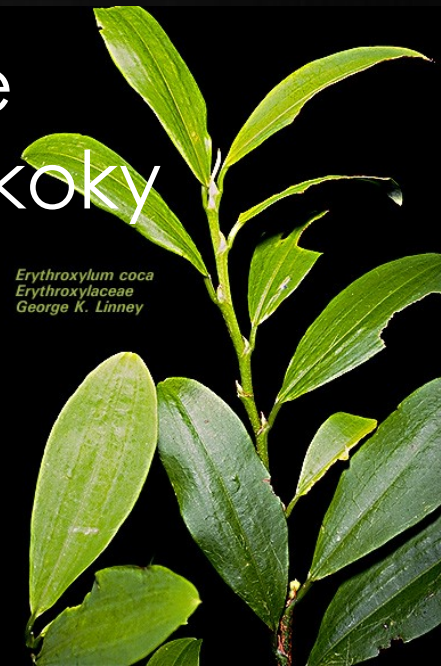

Stimulační

- ◉ **Kokain**-prášek-extrakt z jihoamerického keře jménem koka pravá. Účinkuje značně intenzivně, ale po krátkou dobu 30-60min silná euforie pocit vzrušení
- ◉ Na výrobu 1Kg čistého kokainu je potřeba 200-400kg suchých listů koky

Erythroxylum coca
Erythroxylaceae
George K. Linney

Stimulační

- **Pervitin**-na našem území velmi populární droga, dříve se aplikovalo hlavně injekcemi, dnes je populární i „šňupání pika“
- Celková stimulace organismu, obrovský příval energie, člověk necítí únavu a bolest

Halucinogeny

- Lysohlávka česká, kopinavá, LSD
- Lsohlávka-obsahuje látky psilocybin a psilocin, které mění myšlení a vnímání.
- Houby se užívají perorálně, účinky nastupují od 7min až 1 hodiny a působí někdy až 9 hodin. Halucinogení stav podobný LSD

Halucinogeny

- **LSD**-účinky podobné jako u „houbiček“
nástup účinků okolo 45 min – stav kolem
4 hodin

Psychotropní látky

- **Psychoaktivní droga** (též **psychotropní látka**, **omamná látka**, často nepřesně **droga** nebo **návyková látka**) je Chemická Látka primárně působící na centrálně nervovou soustavu kde mění mozkové funkce a způsobuje dočasné změny ve vnímání, náladě, vědomí a chování.
- Anestetika, Analgetika, Stimulanty, Psychiatrická léčiva, Depresatny

Kriminalita s drogami spojená

- Kriminální chování uživatele drog je výrazným společenským problémem všude na světě o často bývá tato problematika označována jako „drogová kriminalita“ -
- Ve skutečnosti používáme podrobnější rozdělení, podle toho jakou drogu pachatel tr.č. použil a podle motivu tr.č.
- **DĚLENÍ NA: kriminalitu opatřovací, kriminalitu páchanou pod vlivem drog a vlastní kriminalita drogová.**

Kriminalita opatřovací

- Tr.č. směřující k získání majetkového prospěchu (peněz) potřebných pro obstarání si další dávky drog
- Od drobných krádeží až po loupeže, loupežné vraždy
- Podíl alkoholiků a narkomanů, přesto mají nelegální drogy převahu pro svou finanční náročnost

Kriminalita páchaná pod vlivem drog

- Tato tr.č. je páchaná ve všech kriminálních oblastech (majetková, násilná, sexuální)
- Zcela jednoznačný primát, co do počtu trestných činů spáchaných pod vlivem, má alkohol.

Vlastní kriminalita drogová

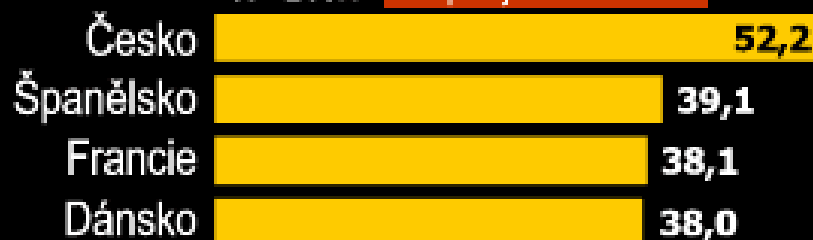
- Jestliže rozdělíme drogy na legální a nelegální, je zřejmé, že největší podíl na kriminálním chování s drogami spojeném má vlastní drogová kriminalita, tedy trestné činy zahrnující držení drog, jejich užívání, výrobu, distribuci, dovoz a vývoz a podobně.

Užívání konopí v Evropě za rok 2012

UŽÍVÁTE KONOPÍ?

Země s nejvyšším počtem uživajících (v procentech)

15 - 24 let alespoň jednou v životě

15 - 34 let v posledním roce

15 - 64 let v posledním roce

ALCOHOL

Kriminalita ve spojení s alkoholem

- Nesprávně také etanol (C_2H_5OH), alkohol = skupina organických látek
- Možno také mluvit jako o návykové látce - legální
- **Proč?** - euforie, uvolnění, bezstarostnost, ulehčuje komunikaci, sbližuje lidi
- uvolnění agrese - může vést i k násilným činům

Vliv na společnost

- zdravotní, problémy sociální, rozvrat rodiny, pracovní úrazy či absence v zaměstnání, nezaměstnanost, **trestná činnost**, nedostatečná výchova dětí, **ekonomický**
- Americký průzkum (1998): škody 184miliard dolarů

Vliv na společnost

	Škody působené alkoholem v miliónech \$
Léčení závislosti na alkoholu a prevence	7 466
Léčení zdravotních následků pití alkoholu	18 872
Nižší produktivita práce kvůli vyšší nemocnosti	87 622
Ušlý výdělek kvůli předčasné smrti	36 499
Nižší produktivita v důsledku alkoholové kriminality	10 085
Dopravní nehody	15 744
Alkoholová kriminalita	6 328
Alkoholem způsobené požáry	1 537
Sociální náklady	484
Celkem	184 636

Vliv na společnost

- Japonští vědci - zdanění pouze třetinu způsobených škod
- Francie - škody 1,5% HDP (více než tabák a drogy)
- Rusko - 43% úmrtí = nebezpečné pití alkoholu, zvýšení počtu vražd na přelomu víkendu a o víkendu (doba největšího opilství a otrav alkohlm)
- ČR - ztráta produktivních let života 10% (svět 3,5%)
 - V roce 2002 činila úmrtnost v důsledku pití alkoholu 42,7 zemřelých na 100 000 obyvatel, tedy asi 4 270 osob za rok

Dělení alkoholu

- ◉ Ethanol, methanol, benzen, fenol...
- ◉ Tvrdý

- ◉ Měkký

Pivo

Alkohol jako kriminogenní faktor

- Vliv alkoholu na agresivní chování
 - narušování normálních mozkových funkcí
 - oslabování mechanismů, bránících impulsivnímu chování včetně nepatřičné agrese
 - nesprávné posouzení různých náznaků, snížení pozornosti
 - lidé účinek dopředu očekávají - myslí-si, že požili alkohol = agresivnější chování, i když vypili něco jiného
 - trestný čin znásilnění často spojován s pitím - muž agresivnější, žena méně schopná se ubránit, sexuálně vnímavější
 - společnost - tendence chápat alkoholovou intoxikaci jako určitou polehčující okolnost?!!
 - také důležité - intelekt, genetika, antisociální porucha (ASPD), náhoda, hormony, plus jiné látky,
 - Nelze brát univerzálně - zcela subjektivní!!!

Alkohol jako kriminogenní faktor

- Trestné činy a přestupky související s alkoholovou toxikománií:

1. Trestný čin opilství (zák. č. 557/1991 Sb.)

- Opilství jako výsledkem kvalifikovaný delikt, jako výjimka z principu viny, jako abstraktní ohrožovací delikt, jako konkrétní ohrožovací delikt, jako ohrožovací delikt sui genesis

2. Trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky

- Alkohol za volantem (tendence riskovat, odhad vzdálenosti, reakční čas, postřeh, přeceňování se) **Tolerance?**

3. Trestný čin nedovolené výroby lihu

- Pálení lihu, distribuce, ohrožování zdraví závadnými potravinami

4. Trestný čin ohrožování výchovy mládeže

5. Trestný čin podávání alkoholických nápojů mládeži

Alkohol jako kriminogenní faktor

- Nejčastější druhy trestné činnosti páchané pod vlivem alkoholu dělené do tří skupin:

TČ a přestupky, u nichž konzumace nebo opatření alkoholu znakem skutkové podstaty (např. trestný čin opilství, trestný čin nedovolené výroby lihu atd.).

TČ a přestupky, u nichž se výrazně projevuje vliv alkoholu na potlačení sociálních a morálních zábran a jako účinek iniciační (verbální trestné činy, činy manifestující agresivní sklony pachatele, majetková trestná činnost atd.).

TČ a přestupky jinak související s nadměrnou konzumací alkoholických nápojů (např. ohrožování výchovy mládeže)

Alkohol jako kriminogenní faktor

1. Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných (Útok na veřejného činitele, Maření výkonu úředního rozhodnutí)
2. Trestné činy hrubě narušující občanské soužití (Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci, Hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení , výtržnictví, týrání zvířat)
3. Trestné činy proti životu a zdraví (vražda, ublížení na zdraví, rvačka)
4. Trestné činy proti svobodě a lidské důstojnosti (sexuální kriminalita)

Alkohol jako kriminogenní faktor

Trestné činy	celkem	alkohol
	325 366	15 265
Vraždy	182	54
Násilné činy	18 689	2226
Mravnostní činy	2 109	114
Krádeže vloupáním	62 384	211
Krádeže prosté	125 573	604
Majetkové činy	209 351	1218
Ostatní krim .činy	30 316	1729
Zbývající kriminalita (opilství atd...)	34 522	9893
Hospodářské	30 376	85

Návykové riziko	Typická rizika ve vztahu k trestné činnosti
Alkohol	Výtržnictví, násilná trestná činnost včetně vražd, pašování, nedovolená výroba, prodej nebo podávání alkoholu nezletilým. Časté bývá ovlivnění alkoholem u obětí násilné i majetkové trestné činnosti.
Tabák	Daňové úniky, pašování, prodej tabákových výrobků osobám pod 18 let. Nedbalostní trestná činnost, kouření tabáku např. odvádí pozornost od řízení motorového vozidla nebo zvyšuje riziko požárů.
Konopí (hašiš, marihuana)	Opatřovací trestná činnost, prodávání a pašování drog. Nedbalostní trestné činy, např. dopravní nehody u řidičů ovlivněných konopím. Ekonomicky motivovaná kriminalita.
Tlumivé látky	Ilegální obchod s léky na lékařský předpis. Přidávání tlumivých léků do alkoholických nápojů a následné okrádání intoxikovaných. Kombinace benzodiazepinů a alkoholu působí obvykle tlumivě (rizika těžkých otrav), ale někdy paradoxně vyvolává agresi.
Opiáty (např. heroin)	Opatřovací trestná činnost včetně prodávání a pašování drog. Ekonomicky motivovaná kriminalita. Méně často agrese při odvykacích stavech.
Pervitin a kokain	Opatřovací trestná činnost, krádeže, loupeže atd. Agresivní nebo jinak nebezpečné jednání osob ovlivněných drogou. Násilná trestná činnost vůči osobám pod vlivem těchto drog je častá už proto, že se chovají neopatrně a někdy agrese vyprovokují. Ekonomicky motivovaná kriminalita, výroba, prodávání a pašování drog.
Halucinogeny (LSD, MDMA atd.)	Opatřovací trestná činnost, nebezpečné a nesmyslné jednání v souvislosti s aplikací drogy. Prodávání a pašování drog, často dochází k zaměňování různých látek, např. pervitin se prodává jako MDMA. Ekonomicky motivovaná kriminalita.
Těkavé látky	Nebezpečné a nesmyslné jednání v souvislosti s aplikací drogy. Opatřovací trestná činnost (typicky krádeže doma).
Hazardní hry (hazardní automaty, sportovní sázky atd.)	Krádeže, zpronevěry, podvody, neplacení výživného, méně často násilná trestná činnost (např. loupeže). Násilná trestná činnost vůči zadluženým patologickým hráčům neschopným splácet dluhy. Častá bývá nezákonná hazardní hra osob ve věku pod 18 let a jiná ekonomicky motivovaná kriminalita včetně organizovaného zločinu.

Zmírnění dopadu vlivu alkoholu na kriminalitu

- Prohibice
- Právní omezení (Zákon č. 379/2005 Sb. o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, Zákaz pití alkoholu na veřejnosti, Zákon č. 40/1995 Sb. o regulaci reklamy)
- Osvěta
- Protialkoholní péče

Děkujeme za pozornost